

NORGES HØYESTERETT

Den 16. mars 2007 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2007-00516-A, (sak nr. 2006/1805), straffesak, anke,

A (advokat Arild Dyngeland)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (kst. statsadvokat Arild Oma)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Tønder**: Saken gjelder straffutmåling ved besittelse av barnepornografi, jf. straffeloven § 204 første ledd bokstav d slik den lød før endring ved lov 20. mai 2005 nr 29, og ved seksuell krenkelse overfor barn under 16 år, jf. straffeloven § 201 bokstav c.
- (2) Bergen tingrett avsa 23. mars 2006 dom med slik domsslutning:
 - ”1. A, født 24.07.1967, frifinnes for post II.
 2. A, født 24.07.1967, dømmes for overtredelse av strl. § 204 første ledd bokstav d og strl. § 201 bokstav c, til fengsel i 60 – seksti – dager, jf. strl. § 62. Fullbyrdelsen av 30 – tretti – dager av straffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52-54 med en prøvetid på 2 – to – år.
 3. A, født 24.07.1967, dømmes til å betale saksomkostninger til det offentlige med 2.000 – totusen – kroner.”
- (3) A anket over straffutmålingen og saksomkostningsavgjørelsen. Gulating lagmannsrett avsa 23. oktober 2006 kjennelse med slik slutning:
 - ”1. Anken over straffutmålingen forkastes.
 2. Tingrettens idømmelse av saksomkostninger oppheves.
 3. Saksomkostninger for lagmannsretten ilegges ikke.”

- (4) A har anket til Høyesterett over straffutmålingen. Han har særlig gjort gjeldende at de beslaglagte bilder og videosnutter må betraktes som mindre alvorlige overtredelser både etter sitt innhold og ved at det ikke er betalt vederlag for nedlastingen. Når det gjelder den seksuelle krenkelsen, hevdes det at denne isolert sett kun ville ha medført en bot. Hensyn tatt til at det foreligger tilståelse for de forhold han er blitt domfelt for, og tiden som er gått siden forholdene ble avdekket, burde straffen ha vært gjort betinget i kombinasjon med en bot.
- (5) Påtalemyndigheten har gjort gjeldende at lagmannsrettens dom er riktig.
- (6) *Jeg er kommet til at anken ikke kan føre fram.*
- (7) A er født 24. juli 1967. Han er for det første dømt for å ha vært i besittelse av barnepornografi. I perioden 6. juli 2002 til 17. februar 2005 overførte han fra Internett til sin bærbare PC barnepornografi i form av 37 bilder og 10 videofilmer/videoklipp. Han er videre dømt for å ha utvist krenkende eller annen uanstendig atferd overfor barn under 16 år ved at han i perioden 19. november til primo desember 2004 ved flere anledninger sendte tekstmeldinger av seksuelt innhold, og ved en anledning bilde av sitt kjønnsorgan til B fra X i Y, som på den tid var 13 år gammel.
- (8) Det barnepornografiske materialet viser avbildninger av mindreårige jenter i alderen fra 12 år og oppover, som dels poserer nakne og dels har seksuell omgang med voksne menn, som både omfatter samleie og munnseks. Av de 10 beslaglagte videosnuttene var tre like, slik at det i realiteten er tale om 8 ulike filmer med en varighet fra 18 sekunder til 6 minutter og 20 sekunder. Av de 37 bildene var 28 slettet på beslagstidspunktet.
- (9) Overtredelsen av straffeloven § 201 bokstav c består i at tiltalte sendte et stort antall tekstmeldinger og multimediemeldinger til fornærmede, og at han ringte henne flere ganger. Tekstmeldingene var svært direkte og omhandlet blant annet hans grove fantasier om å ha sex med henne. Multimediemeldingene var bilder av hans ansikt og overkropp, og han har også sendt et bilde av sitt kjønnsorgan. Både tingretten og lagmannsretten har lagt til grunn at A i telefonsamtaler forsøkte å få i stand et møte med fornærmede. Planen var at dette skulle skje ved at han kom til Z og tok inn på hotell. Målet med et slikt møte var å ha sex med henne. Dette kom ikke i stand ettersom fornærmede sluttet å besvare hans tilnærmelser, og politiet fikk kjennskap til saken.
- (10) Jeg ser først på straffutmålingen for overtredelsen av straffeloven § 204 bokstav d.
- (11) I Rt. 2002 side 1187 ga Høyesterett en redegjørelse for straffverdigheten ved å ha befatning med barnepornografi. Det heter om dette:

”Pornografiske bilder av barn vil i praksis være produkt av overgrep mot barna, ikke sjelden også gjentatte overgrep over tid, noe samlingen til domfelte har eksempler på. Befatning med barnepornografi innebærer en utnyttelse av dette. Slik befatning som direkte eller indirekte leder til produksjon av nye bilder mv. er det derfor grunn til å slå strengt ned på i tråd med de allmenne synspunkter om behovet for styrket vern av barn som er fremhevet av lovgiver ... Når det gjelder ren besittelse av barnepornografiske bilder, viser jeg til at begrunnelsen for å innføre forbudet mot besittelse nettopp var at det ville kunne føre til at flere barn kunne bli forskånet for det misbruket som finner sted som følge av produksjon, jf. Ot.prp.nr. 20 (1991-1992) side 59 og Inst.O. nr. 54 (1991-1992) side 10. Etter mitt syn må det legges til grunn at det er en viss sammenheng

også ved etterspørsel av materiale som det ikke betales for, selv om sammenhengen er klarere ved betaling.”

- (12) Når det gjelder straffenivået ved besittelse av barnepornografi, vil dette bero på flere momenter der særlig mengden av stoff, grovheten i skildringene, barnas alder, varigheten av besittelsen og eventuell videreformidling av stoffet til andre vil ha betydning. I dommen i Rt. 2002 side 1187 gjaldt det en aktivitet som strakk seg over en treårs-periode og der beslaget omfattet ca. 7000 bilder og 191 videosnutter av til dels særdeles grov karakter. Straffen ble her satt til fengsel i 7 måneder hvorav 5 måneder ble gjort betinget som følge av tilståelse og tidsforløpet fra oppklaringen til endelig dom.
- (13) Forholdene i herværende sak er av klart mindre alvorlig karakter, noe som tilsier en mildere straffereaksjon. Forholdene kan best sammenlignes med Rt. 2004 side 215 der straffen ble satt til ubetinget fengsel i 20 dager. Denne saken gjaldt besittelse over lengre tid av 34 fotografier og en videosnutt av ca. ett minuts varighet, som i mengde er noe mindre enn i vår sak. Skildringene var av noenlunde samme karakter. Barna var her på den annen side en del yngre – mellom seks og ti år.
- (14) Saksforholdet skiller seg også fra vår sak ved at nedlastingen skjedde mot betaling, noe som i særlig grad bidrar til å opprettholde et marked for denne type tjenester. Som det framgår av det tidligere nevnte sitatet fra Rt. 2002 side 1187, må det dog legges til grunn at også nedlasting som skjer uten betaling, er med og fremmer misbruk av barn i kommersiell øyemed, og det er på det rene at det ikke utelukker ubetinget fengselsstraff at nedlastingen skjer gratis, jf. Rt. 2004 side 1578.
- (15) En samlet vurdering av forholdene i herværende sak tilsier etter min mening at det – om denne overtredelsen ses isolert – ville ha vært riktig å utmåle en fengselsstraff av samme lengde som i Rt. 2004 side 215, men at straffen ville ha vært betinget.
- (16) Ved utmåling av straffen må imidlertid overtredelsen av straffeloven § 201 bokstav c i dette tilfellet tillegges betydelig vekt. Domfelte har gjennom tekstmeldinger og i andre former overfor en jente på 13 år innledet kommunikasjon av sterkt seksualisert karakter, og med svært direkte beskrivelser av sine seksuelle ønsker i forhold til henne. Dette er i seg selv en uakseptabel og krenkende atferd og en grov overtredelse av straffebestemmelsen. Forholdet får imidlertid en særlig alvorlig karakter når domfelte også hadde til hensikt å oppnå seksuell kontakt med den mindreårige, slik både tingretten og lagmannsretten har funnet bevist. Selv om handlingen ikke kan karakteriseres som forsøk på overtredelse av straffelovens bestemmelse om seksuell omgang med barn under 14 år, jf. § 195, må dette tas med som et skjerpende moment ved straffutmålingen.
- (17) Lagmannsretten har i formildende retning tatt hensyn til at domfelte har erkjent straffeskyld, og at han samtykket til tilståelsesdom for de forhold han er funnet skyldig i, jf. straffeloven § 59 annet ledd. Derimot er det ikke tatt hensyn til tidsmomentet. Dette er jeg enig i.
- (18) Jeg kan etter dette tiltre tingrettens og lagmannsrettens utmåling av straffen til fengsel i 60 dager. Jeg er også enig i at 30 dager kan gjøres betinget. Anken blir etter dette å forkaste.

(19) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

(20) Dommer **Stabel:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(21) Dommer **Lund:** Likeså.

(22) Dommer **Stang Lund:** Likeså.

(23) Justitiarius **Schei:** Likeså.

(24) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: